

Akinek hat szerelme volt

Tíz évvel ezelőtt, 2012. december 18-án hunyt el az első magyar elektronikus számítógép építője, a szekszárdi születésű – és Szekszárdon nyugalomra helyezett – villamosmérnök, Kovács Győző, akinek az élete minta és tanulság volt a hasonlóan gondolkodók számára: a szabad szárnyalás és a kreatív alkotás mintája.

Havass Miklós, a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság tiszteletbeli elnöke ezt írta a búcsúztatójában: „Szekszárdról indultál, és mint a fel-feldobott kő, ide tértél vissza, ismét és ismét. Megjártad a világ sok szebb, izgalmasabb városát, de te mindig azt mondtad: Szekszárd. A Garayban versenyt szerveztél, hogy Szekszárdnak is legyen számítástechnikai versenye, és hogy neked minél többször legyen okod arra, hogy hazatérj. S most utolsó utad ismét ide, Szekszárdra vezet. A lobogásban is kitartó hűség jelképe ez.”

A magyar számítástechnikai közélet szervezője szerint a szekszárdi barátjának és pályatársának hat szerelme volt. Néhány szó erejéig vegyük ezeket göröcső alá!

1. szerelme: az M-3.

Az '50-es évek végére készült el az első hazai elektronikus, elektroncsöves, digitális automata számítógép, amelyiket M-3 névre kereszteltek. Kétéves, megfeszített munkával hozták létre, és csupán a memóriaeységének a mérete egy átlagos mai mosógép nagyságával vetekedett. A kapacitása mindössze 4,5 kilobájt volt, ma már a legkisebb tárolási teljesítményű, körömmnyi méretű pendrive is ennek a sokszorosát tudja... Az akkor úttörő munkát végző csapatban a fejlesztés műszaki vezetője volt Kovács.

2. szerelme: az SZKI.

A Számítástechnikai Koordinációs Intézet feladata volt, hogy megszervezze és irányítsa a hazai közreműködők részvételét a KGST keretében kialakított Egységes Számítógép-Rendszer létrehozásában, illetve összehangolta az ezen a téren működő belföldi és a külhoni szakmai szervezetek munkáját. Az ESzR együttműködés alapvető célja volt az akkor piacvezető IBM-360 számítógépcsalád hardvereszközeinek a lemásolása. Az SZKI volt a háttérintézménye a francia-magyar számítástechnikai együttműködésnek is. Idővel különböző hardver-, szoftver-, alkalmazásfejlesztési feladatokat is vállalt. Kovács Győző a Számítógép Laboratórium vezetője volt, később pedig az intézet igazgatója.

3. szerelme: a távoktatás.

A Szekszárdhoz hűséges mester nagy szenvedélye volt az ismeretterjesztés. Tanulmányokat készített, előadásokat tartott, és megteremtette a távoktatás lehetőségét. 1986-ban távoktatási munkacsoportot hozott létre, amelyiknek a motorja volt. Nyughatatlan mozgás, az ideák, az ötletek szikrázó lobogása jellemezte őt. A

távoktatás, az iskolán kívüli tanulás, a felnőttképzés mind olyan alternatíva volt, amelyet ő erősített meg hazánkban.

4. szerelme: az NJSZT.

Kovács Győzőben a fiatal-ságától kezdve égett a vágy: megosztani a tudást, az egész társadalomhoz szólni. Ezért is volt az alapítója és spiritusz rektora a Neumann János Számítógép-tudományi Társaságnak. A kutatáson és alkotáson kívül is megannyi ötlet és kezdeményezés fűződik a nevéhez: mikroszámítógépes találkozók, Mikroszámítógép Magazin, TV Basic, szakvásárok, számítógép-gyűjtemény, LOGO verseny. Tíz évig volt az NJSZT főtítkára.

5. szerelme: az informatikatörténeti múzeum.

A múlt megmentése szintén az egyik szenvedélye volt Kovács Győzőnek. Sokan nem értették, hogy miért szeretne múzeumot az informatikának, kinevették, és elgáncsolták a terveit megvalósítása közben. Aztán mégis neki lett igaza ebben is. A „fejéhez is vág-ták”, hogy Don Győző addig hadonászott, amíg az álma valóra vált: Szeged egyik legmodernebb középületében nyílt meg az európai formátumú

gyűjtemény, az Informatika-történeti Múzeum.

6. szerelme: a Neumann-ügy.

Elhivatott informatikatörténész-ként sokat tett azért, hogy Neumann János megtalálja a megfelelő helyét a számítástechnika panteonjában. Hangsúlyozta, hogy a számítógép több mint mérnöki munka, és Neumann kölcsönözött hozzá a megvilágító erejű zsenialitást. Járt a világot az előadásaiival, hogy megértesse a tudós szerepét. Ápolta a szellemi emlékét, és gondozta a tárgyi hagyatékát is.

A fentebb már említett Havass Miklós nekrológiájában elhangzott gondolatokkal emlékezzünk a szekszárdi Kovács Győzőre, aki Informatika országának szinte minden szegletét bejárta és ismerte: „Az életelved volt mindenütt ott lenni, mindenben részt venni, mindenről tudni. Ha Rómába mentél, biztosak lehettünk, hogy a pápa fogad. Ha Bécsbe, hogy a kancellálál vizitelsz. Mert volt egy titkod: színes ember voltál, aki minden iránt érdeklődött, s aki a másikban is fel tudta gyújtani az érdeklődés lángját. Ha van mennyország, akkor most csokornyakkendős lelked minden biztonnyal Szent Péter jobbán ül, akit néhány olyan történettel szórakoztatsz, amelyekről még ő sem hallott soha.” *Glg*